

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Географија 3, уџбеник за џрећи разред гимназије*, аутори Снежана Вујадиновић и Дејан Шабих,“ Нови Логос“, Београд, на словачки језик и писмо.

Констатује се да је горе наведени уџбеник превод уџбеника *Географија 3, уџбеник за џрећи разред гимназије*, истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Нови Логос“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-423/2020-03 од 05.04.2021. године.

Уџбеник је садржински подељен на пет делова: *Географски џоложај Србије у Европи, Физичко-географске карактеристике Србије, Друшћивено-географске карактеристике Србије, Регионализација Србије, Срби ван граница Србије*. На почетку уџбеника налази се *Предговор, Краћак водич кроз уџбеник и Садржај*. На крају уџбеника налазе се *Речник џојмова, Скраћенице, Решења џесћова и Лићераћура и извори*.

ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА УСКЛАЂЕН СА СТАНДАРДИМА КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА

Анализиран је **Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.**

Показатељ 1 - Наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које је потребно исправити:

- 1) **изостављање превода:**
- 2) страна 16 - „Perast v zálive Boka Kotorská, Čierna Hora“ уместо „Perast v zálive Boka Kotorská“;

- 3) страна 18 - „лимес – утврђена војна граница настала ради заштите Римског царства од упада племена из Средње и Источне Европе“;
- 4) страна 26 - „Smogva“ уместо „Смогва“;
- 5) страна 54 - „10,1 до 12,0 8,1 до 10,0...“ уместо „10,1 до 12,0 8,1 до 10,0...“,
6) „2 001 до 2 100 1 901 до 2 000...“ уместо „2.001 до 2.100 1.901 до 2.000...“;
- 7) страна 55 - „901 до 1000 801 до 900...“ уместо „901 до 1.000 801 до 900...“;
- 8) страна 72 - „ГЕОБИБЛИОТЕКА *Исцртажи* како се може повећати плодност земљишта.“;
- 9) страна 77 - „Орао крсташ“;
- 10) страна 107 - „Раст БДП у Србији у % 2012-2019. године Извор: Макроекономска кретања у Србији, НБ Србије, Београд, 2020. година “, недостаје и графикон;
- 11) страна 112 - „године“;
- 12) страна 161 - „Ulriana, Justiniana Prima“ уместо „Justiniana Prima, Justiniana Prima“;
- 13) страна 184 - „и др.“;

14) изостављање фотографије:

- 15) страна 127

16) неадекватан превод:

- 17) страна 7, 105, 108 - „3.3. HOSPODÁRSTVO SRBSKA“ уместо „3.3. EKONOMIKA SRBSKA“,
„3.3.2. HOSPODÁRSKY ROZVOJ SRBSKA“ уместо „3.3.2. EKONOMICKÝ ROZVOJ SRBSKA“;
- 18) страна 26 - „Studva 8,99“ уместо „Studva Smogva“;
- 19) страна 31 - „15 - Čičevac“ уместо „15 - Batočina“;
- 20) страна 67 - „Na (rieke Uvac) Uvci“ уместо „Na ostrove Uvac“;
- 21) страна 86 - „v mestských centrách“ уместо „v centrách miest“;
- 22) страна 127 - „Továreň Viskóza, Loznica“ уместо „Továreň viskózy Loznica“;
- 23) страна 130 - „Đerdap I Đerdap II“ уместо „Đerdap Đerdap“;
- 24) страна 157 - „Z celkového počtu 6 158 sídiel má 193 postavenie mesta.“ уместо
25) „6 158 sídel má štatút mestských 193“;
- 26) страна 213 „Kruševac, Kraljevo“ уместо „Kruševac, Kruševac“;
- 27) страна 232 - „(38 165 obyvateľov – 2011)“ уместо „(38 165 storočí – 2011)“;
- 28) страна 232 - „Tresibaby“ уместо „Tresiby“;
- 29)

30) нови пасус:

- 31) страна 167 - „Rozvoj regiónu ovplyvňujú **prírodné zdroje**.“;
- 32) страна 214 - „Subregión Južné Pomoravsko...“;

33) непотребан нови пасус:

- 34) страна 37 - „Tektonické pohyby...“;
- 35) страна 95 - „**Bosniaci** väčšinou žijú“;

36) изостављање слова:

- 37) страна 112 - „v 19. a prvej polovici 20. storočia“ уместо „v 19. prvej polovici 20. storočia“;
- 38) страна 229 - „kačica chocholatá“ уместо „kačica chochlatá“;
- 39) страна 276 - „Neretvljani“ уместо „Neretljani“;
- 40) **неадекватан размак између редова:**
- 41) страна 160 - „Prírodné podmienky pre mechanizovanú roľnícku výrobu sú najpriaznivejšie v **nížinných / kopcovitých a horských oblastiach**.“;

- 42) страна 243 - „kultúrneho rozvoja. RELIÉF“;
- 43) **словна грешка:**
- 44) страна 21 - „Matematicko-geografické koordináty Srbska“ вместо „Matematicko-geografické koordináty Srbska“;
- 45) страна 33 - „Dobrudža“ вместо „Dobruža“;
- 46) страна 38 - „alpskej orogenézy“ вместо „aplskej orogenézy“;
- 47) страна 61 - „Miesta, na ktorých sú minerálne a termálno-minerálne vody používané“ вместо „Miesta, na ktorých sa minerálne a termálno-minerálne vody používané“;
- 48) страна 67 - „pri Belej Crkve“ вместо „pri Belej Crke“, „sedem Belocrkvanských jazier“ вместо „sedem Belocrkvanských jazier“;
- 49) страна 89 - „5. Prigrevica“ вместо „5. Prigrevice“;
- 50) страна 99 - „včleňujú“ вместо „včleňujú“;
- 51) страна 163 - „vinogradov nieto C“ вместо „vinogradov nieto C“;
- 52) страна 172 - „SCHS“ вместо „SCHČ“;
- 53) страна 182 - „vystavali bazény“ вместо „vystavaki bazény“;
- 54) страна 253 - „sv. Gavrilovi“ вместо „sv. Gabrilovi“;
- 55) страна 269 - „1. Mesto na západe Sriemu“ вместо „1. Mesto na západe Sremu“;
- 56) страна 277 - „na Skadre“ вместо „ma Skadre“;
- 57) страна 284 - „centrom Republiky srbskej“ вместо „centrom Republiky drbskej“;
- 58) **мало слово вместо великог:**
- 59) страна 282 - „s Republikou Srbsko“ вместо „s Republikou srbsko“;
- 60) **велико слово вместо малог:**
- 61) страна 50 - „Starovlaško-raške planine“ вместо „Starovlaško-Raške planine“;
- 62) страна 225 - „Babička gora“ вместо „Babička Gora“;
- 63) **неистицање речи косим словима:**
- 64) страна 13 - „Spomeň si“ вместо „Spomeň si“;
- 65) страна 19 - „Zisti viac“ вместо „Zisti viac“;
- 66) страна 49 - „**Karpatskom pohorí**“ вместо „Karpatskom pohorí“, „**Balkánskeho pohoria**“ вместо „Balkánskeho pohoria“;
- 67) страна 91 - „Analyzuj vekovo-pohlavnú pyramídu a urob záver“ вместо „Analyzuj vekovo-pohlavnú pyramídu a urob záver“;
- 68) страна 223 - „Vyhľadaj na mape“ вместо „Vyhľadaj na mape“;
- 69) **неистицање речи тамним словима:**
- 70) страна 11 - „**Kréta**“ вместо „Kréta“;
- 71) страна 19 - „**Horné Podunajsko**“ вместо „Horné Podunajsko“;
- 72) страна 20 - „**Dolné Podunajsko**“ вместо „Dolné Podunajsko“;
- 73) страна 30 - „Hlavné mesto **Belehrad**“ вместо „Hlavné mesto Belehrad“, „formou **územnej autonómie**“ вместо „formou územnej autonómie“;
- 74) страна 46 - „**údolie Veľkej Moravy**“ вместо „údolie **Veľkej Moravy**“;
- 75) страна 47 - „**Vardarské pásmo**“ вместо „Vardarské pásmo“;
- 76) страна 51 - „pozdĺž **zemepisnej dĺžky**“ вместо „pozdĺž zemepisnej dĺžky“;
- 77) страна 54 - „Množstvo **zrážok**“ вместо „Množstvo zrážok“, „**kontinentálny zrážkový režim**“ вместо „kontinentálny zrážkový režim“;
- 78) страна 61 - „**kúpele**“ вместо „kúpele“;
- 79) страна 62 - „**rádioaktívnu vodou**“ вместо „rádioaktívnu vodou“;

- 80) страна 107 - „**high tech priemysel (IT)**“ вместо „high tech priemysel (IT)“;
- 81) страна 117 - „**krmovín**“ вместо „krmovín“;
- 82) страна 136 – „do **ťažkého priemyslu**“ вместо „do ťažkého priemyslu“;
- 83) страна 160 - „**do 3 ha**“ вместо „do 3 ha“;
- 84) страна 166 - „**regióny (NUTS stupeň 2)**“ вместо „regióny (NUTS stupeň 2)“;
- 85) страна 174 - „**Knez Mihailova ulica**“ вместо „Knez Mihailova ulica“;
- 86) страна 185 - „centrum Srbska je **Nový Sad**“ вместо „centrum Srbska je Nový Sad“;
- 87) страна 190 - „v geologickej stavbe **Kopaonika**“ вместо „v geologickej stavbe Kopaonika“;
- 88) страна 198 - „**nízka Šumadija**“ вместо „nízka Šumadija“, „**Vysoká Šumadija**“ вместо „Vysoká Šumadija“;
- 89) страна 200 - „**Crni vrh**“ вместо „Crni vrh“;
- 90) страна 205 - „sa nachádza **Arandjelovac**“ вместо „sa nachádza Arandjelovac“;
- 91) страна 212- „sa nachádza **Požega**“ вместо „sa nachádza Požega“, „**Vrnjačka Banja**“ вместо „Vrnjačka Banja“;
- 92) страна 214 - „Subregión **Južné Pomoravsko**“ вместо „Subregión Južné Pomoravsko“;
- 93) страна 216 - „**Nišava** je najväčším“ вместо „Nišava je najväčším“;
- 94) страна 217 - „**Vlasinské** na Vlasine“ вместо „Vlasinské na Vlasine“;
- 95) страна 225 - „**Stara planina** sa väčšinou“ вместо „Stara planina sa väčšinou“;
- 96) страна 226 – „**Prekonoška**“ вместо „Prekonoška“, „**sopečného reliéfu**“ вместо „sopečného reliéfu“;
- 97) страна 227 - „**Kladovská piesočina**“ вместо „Kladovská piesočina“, „**Radujevská a Negotinská** sú v regióne Timoku.“ вместо „Radujevská a Negotinská sú v regióne Timoku.“;
- 98) страна 228 - „**jazero Đerdap**“ вместо „jazero Đerdap“;
- 99) страна 234 - „**Posávске Srbsko** tvoria“ вместо „Posávске Srbsko tvoria“;
- 100) страна 238 - „**Kolubarská panva**“ вместо „Kolubarská panva“;
- 101) страна 245 – „**Jazero Perućac**“ вместо „Jazero Perućac“;
- 102) страна 252 - „**málo osídlený a vyludnený región**“ вместо „málo osídlený a vyludnený región“;
- 103) страна 261 - „**výnimočného významu**“ вместо „výnimočného významu“, „**veľkého významu**“ вместо „veľkého významu“;
- 104) страна 275 - „**žilo v Čiernej Hore**“ вместо „žilo v Čiernej Hore“;
- 105) **непотребно истицање речи тамним словима:**
- 106) страна 124 - „**zmiešané listnaté a ihličnaté lesy 2,3 %**“ вместо „zmiešané listnaté a ihličnaté lesy 2,3 %“;
- 107) страна 285 - „AP Vojvodiny je **Nový Sad**“ вместо „AP Vojvodiny je Nový Sad“;
- 108) страна 227 - „Radujevská a Negotinská piesočina“ вместо „**Radujevská a Negotinská** piesočina“;
- 109) страна 234 - „Posávске Srbsko a Podrinje“ вместо „**Posávске Srbsko** a Podrinje“;
- 110) страна 286 - „**Doboj**“ вместо „Doboj“;
- 111) **непостојање размака између броја и знака за проценат/мерне јединице**
- 112) страна 229 - „70 %“ вместо „70%“, „32°C do 42°C“ вместо „32°C do 42°C“;
- 113) страна 259 - „4°C až 10°C“ вместо „4°C až 10°C“;
- 114) страна 275 - „60 %“ вместо „60%“;
- 115) **непотребан размака између броја и знака интерпункције:**
- 116) страна 112 - „(2018)“ вместо „(2018)“;

- 117) неправилан облик речи:**
- 118) страна 22 - „územia patriaceho do“ уместо „územia patriacej do“;
- 119) страна 52 - „Nedostatok vegetácie“ уместо „Nedostatok vegetácia“;
- 120) страна 54 - „je ovplyvnené nadmorskou výškou, vzdialenosťou od zdrojov vlhkosti“
уместо „je ovplyvnené nadmorskou výškou, vzdialenosť od zdrojov vlhkosti“;
- 121) страна 55 - „Košava, častý vietor“ уместо „Košava, častý vietrov“;
- 122) страна 97 - po výstavbe továrni“ уместо „po výstavbe továrne“;
- 123) страна 176 - „je najväčším subregiónom Vojvodiny“ уместо „je najväčšou
subregiónom Vojvodiny“;
- 124) страна 178 - „Deliblatská piesočina sa nachádza“ уместо „Deliblatská piesočina sa
nachádzajú“;
- 125) страна 192 - „Preševskou Moravicou“ уместо „Preševom Moravicou“;
- 126) страна 226 - „Vrelo Mlavy“ уместо „Vrelo Mlave“;
- 127) страна 233 - „transbalkánskej železničnej trati“ уместо „transbalkánskej železničnej
trate“;
- 128) страна 234 - „Ljigom“ уместо „Ljigou“;
- 129) страна 244 - „sa objavuje veľké množstvo“ уместо „sa objavujú veľké množstvo“;
- 130) страна 253 - „ktoré vzniklo v roku 1834“ уместо „ktorá vznikla v roku 1834“;
- 131) страна 255 - „plán Republiky Srbsko“ уместо „plán Republiky Srbsko“, „priestoru
Republiky Srbsko“ уместо „priestoru Republiky Srbska“;
- 132) страна 282 - „FEDERÁCIA BOSNY A HERCEGOVINY“ уместо „FEDERÁCIA BOSNY A
HERCEGOVINA“;
- 133) страна 285, 287 - „Republikou Srbsko“ уместо „Republikou Srbskom“;
- 134) неправилна подела речи на крају реда:**
- 135) страна 193 - „naj-mladšiu“ уместо „najm-ladšiu“;
- 136) непотребно акцентовање речи:**
- 137) страна 94, 194 - „svätého Savu“ уместо „svätého Sávu“;
- 138) страна 137 - „Beočin“ уместо „Beočín“;
- 139) страна 256 - „Apatin“ уместо „Apatín“;
- 140) сувишан знак интерпункције:**
- 141) страна 64 - „2 850“ уместо „2.850“, „5 750“ уместо „5.750“, „1 685“ уместо
„1.685“;
- 142) страна 80 - „e) Šumadijský blok“ уместо „e)) Šumadijský blok“;
- 143) страна 83 - „a) 1 500-1 700 m b) 1 900-2 100 m c) 2 400-2 600 m“ уместо
144) „a) 1.500-1.700 m b) 1.900-2.100 m c) 2.400-2.600 m“;
- 145) страна 85 - „4 154 174, 1 640 757, 733 034, 6 527 966...“ уместо „4.154.174,
1.640.757, 733.034, 6.527.966...“;
- 146) страна 93 - „2 304 628, 666 592...“ уместо „2.304.628, 666.592...“;
- 147) страна 103 - „100 000-500 000, 50 000-100 000, 25 000-50 000“ уместо „100.000-
500.000, 50.000-100.000, 25.000-50.000“;
- 148) страна 122 - „141 000“ уместо „141.000“;
- 149) страна 148 - „1 097 245, 896 064...“ уместо „1.097.245, 896.064...“;
- 150) страна 151 - „2 003 549, 1 535 790...“ уместо „2.003.549, 1.535.790...“;
- 151) страна 152 - 1 111 745, 247 709...“ уместо „1.111.745, 247.709...“;
- 152) страна 154 - „247 709, 101 167...“ уместо „247.709, 101.167...“;

- 153) страна 170 - „214 506, 181 231...“ уместо „214.506, 181.231...“;
- 154) страна 173 - „dobytok atď.“ уместо „dobytok atď.“;
- 155) страна 221 - „14 859“ уместо „14.859“;
- 156) страна 222 - „5 184“ уместо „5.184“, „1 252“ уместо „1.252“;
- 157) страна 225 - „2 169“ уместо „2.169“;
- 158) страна 225 - „Suva planina“ уместо „Suva planina“;
- 159) страна 234 - „6 538“ уместо „6.538“;
- 160) изостављање знака интерпункције:**
- 161) страна 31 - „Belehrad (osobitný územný celok určený ústavou a zákonom), Bor“ уместо „Belehrad (osobitný územný celok určený ústavou a zákonom) Bor“;
- 162) страна 75 - „Spomeň si, čo je to biodiverzita.“ уместо „Spomeň si, čo je to biodiverzita“;
- 163) страна 120 - „Ktoré priemyselné rastliny sú najviac zastúpené na ornej pôde v Srbsku?“ уместо „Ktoré priemyselné rastliny sú najviac zastúpené na ornej pôde v Srbsku“;
- 164) страна 257 - „5. Ktoré sú hlavné rozvojové osi Srbska?“ уместо „5. Ktoré sú hlavné rozvojové osi Srbska“;
- 165) сувишна реч/слово:**
- 166) страна 21 - „geografickej šírke 4°18“ уместо „geografickej šírke je 4°18““;
- 167) страна 24 - „Zisti viac online na“ уместо „Zisti viac на online на“;
- 168) страна 40 - „metamorfované horniny“ уместо „metamorfované horninye“;
- 169) страна 48 - „Vardarského pásma“ уместо „Vardarskej zóny ej pásma“;
- 170) страна 85 - „PROJEKTOVÁ ÚLOHA“ уместо „PROJEKTOVÁ ÚLOHAK“;
- 171) страна 125 - „listnaté, ihličnaté a zmiešané lesy“ уместо „listnaté, ihličnaté a zmiešané lesye“;
- 172) страна 156 - „metód v podnikaní“ уместо „metód v podnikaníy“;
- 173) страна 163 - „disperzne“ уместо „disoperzne“, „на јuhu kde“ уместо „на јuhum kde“;
- 174) страна 171 - „на климу Belehradu?“ уместо „на климу Belehradua?“;
- 175) страна 183 - „budovu kúpeľov“ уместо „budovu kúpeľov“;
- 176) страна 270 - „žulové jadro“ уместо „žulové jadroo“;
- 177) страна 277 - „krajínách regiónu“ уместо „krajínách v regiónu“;
- 178) страна 292 - „L“;
- 179) неадекватна ознака хемијског једињења:**
- 180) страна 73 - „SiO₂“ уместо „SiO2“;
- 181) неадекватна мерна јединица:**
- 182) страна 21 - „295 km²“ уместо „295 km2“;
- 183) страна 128 - „145 km²“ уместо „145 km2“;
- 184) страна 177 - „9 224 km²“ уместо „9 224 km2“;
- 185) страна 214 - „12 115 km²“ уместо „12 115 km2“;
- 186) страна 217 - „(90 – 96 °C)“ уместо „(90 – 96 oC)“;
- 187) страна 227 - „7 km²“ уместо „7 km2“;
- 188) страна 228 - „5 500 m³/s“ уместо „5 500 m3/s“;
- 189) страна 243 - „1 000 km²“ уместо „1 000 km2“;
- 190) мерна јединица је одвојена од броја у другом реду:**
- 191) страна 9 - „557 km“;

- 192) страна 13 - „110 971 km²“;
193) страна 21 - „1 932 m“;
194) страна 26 - „2 361,86 km“;
195) страна 48 - „2 660 m“;
196) страна 49 - „100 km“;
197) страна 61 - „10 – 20 m“, „300 m“;
198) страна 66 - „800 km“;
199) страна 86 - „14,6 ‰“;
200) страна 87 - „11,4 ‰“;
201) страна 92 - „8,1 ‰“, „76 ‰“, „58,7 ‰“;
202) страна 114 - „3,6 ha“;
203) страна 120 - „19,5 ‰“;
204) страна 179 - „540 – 720 mm“;
205) страна 192 - „16 – 32 °C“;
206) страна 210 - „10 km“;
207) страна 224 - „656 m“;
208) страна 228 - „-33,2 °C“, „265 km“;
209) страна 245 - „20,0 °C“;

210) број је подељен на крају реда:

- 211) страна 122 - „26 000“;
212) страна 172 - „1 694 056“;
213) страна 176 - „9 296 km²“;
214) страна 187 - „38 065“;
215) страна 207 - „3 787“;
216) страна 212 - „13 153“;
217) страна 249 - „3 342“;
218) страна 279 - „96 530“;

219) број из назива објекта је дат у другом реду:

страна 19 – „VE Đerdap 1“.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.,,